

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2020-68-31>

УДК 336.74

Архірейська Н.В.

кандидат економічних наук, доцент,
Університет митної справи та фінансів

Arkhireiska Natalia

University of Customs and Finance

ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ КРИПТОРОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ

LEGAL MECHANISMS OF LEGALIZATION OF CRYPTO SETTLEMENTS IN UKRAINE

Нині світова економіка переживає епоху криптовалютного регулювання. Криптовалюта є перспективною формою інвестицій у сучасній системі електронного кругообігу та зручною формою міжнародних розрахунків. В Україні цей ринок стрімко розвивається, однак механізми легалізації крипторозрахунків ще не розроблені. Суб'єкти, які виходять на ринок, дуже часто реєструють свої активи через іноземні компанії, залишаючись в Україні у тіньовому бізнесі. Це є серйозною перешкодою для впровадження інвестицій провідними транснаціональними компаніями, які займаються хмарними технологіями. Як наслідок, це приводить до недоотримання певної суми у вигляді податків державного бюджету, а інколи і шахрайства. У статті досліджено перспективи розвитку цифрових валют, проаналізовані основні законодавчі ініціативи, що стосуються механізму реалізації крипторозрахунків, та на їх основі надані шляхи виведення ринку цифрових валют із тіні.

Ключові слова: криптовалюта, крипторозрахунки, капіталізація, майнери, криптоактиви, законодавче регулювання, фінансові ринки.

Сегодня мировая экономика переживает эпоху криптовалютного регулирования. Криптовалюта является перспективной формой инвестиций в современной системе электронного кругооборота и удобной формой международных расчетов. В Украине этот рынок стремительно развивается, однако механизмы легализации крипторасчетов еще не разработаны. Субъекты, которые выходят на рынок, очень часто регистрируют свои активы через иностранные компании, оставаясь в Украине в теневом бизнесе. Это является серьезной преградой для внедрения инвестиций ведущими транснациональными компаниями, которые занимаются облачными технологиями. Как следствие, это приводит к недополучению определенной суммы в виде налогов государственного бюджета, а иногда и мошенничеству. В статье исследованы перспективы развития цифровых валют, проанализированы основные законодательные инициативы, касающиеся механизма реализации крипторасчетов, и на их основе предоставлены пути вывода на рынок цифровых валют из тени.

Ключевые слова: криптовалюта, крипторасчеты, капитализация, майнеры, криптоактивы, законодательное регулирование, финансовые рынки.

Today, the world economy is experiencing an era of cryptocurrency regulation. Cryptocurrency is a promising form of investment in a modern electronic circulation system and a convenient form of international settlements. In Ukraine, this market is developing rapidly, but mechanisms for legalizing cryptocurrencies have not yet been developed. Entities entering the market very often register their assets through foreign companies, remaining in the shadow business in Ukraine. This is a serious obstacle to investment by leading multinational cloud companies. As a result, it leads to a shortfall in the form of state budget taxes, and sometimes fraud. All this proves the relevance of the research topic. The article examines the prospects for the development of digital currencies in Ukraine, presents an analysis of the legal framework for the regulation of cryptocurrencies. The strategy for the development of the financial sector of Ukraine until 2025 and the new version of the law "On prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and financing the proliferation of weapons of mass destruction" was studied. These laws are the first attempt to legalize cryptocurrencies in Ukraine. According to the updated law, transactions with virtual assets of more than thirty thousand UAH are now subject to financial monitoring. The list of subjects of primary financial monitoring includes companies that provide services for the exchange, storage, sale, transfer of electronic money. This category includes companies whose activities are related to cryptocurrencies. The next step towards the legalization of cryptocurrencies was the creation in March 2020 by the Ministry of Digital Transformation of Ukraine of a profile working group, which should develop a draft law "On regulating the circulation of virtual assets" by the end of 2020. The updated mechanism of legislative regulation of cryptocurrencies will be one of the ways of further development of the financial market and will help increase the competitiveness of the Ukrainian cryptocurrency market. This will bring the market of digital currencies out of the shadows, will increase investment in this area, which will ultimately lead to increased revenues to the state budget.

Key words: cryptocurrency, crypto settlements, capitalization, miners, crypto assets, legislative regulation, financial markets.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку фінансової системи велика увага приділяється онлайн-бізнесу, основу якого становлять віртуальні платежі на основі криптографічних технологій. Розвиток нових форм грошових відносин можливий завдяки стрімкому розвитку цифрових технологій як у бізнесі, так і в суспільстві. Все це підсилюється тим, що юридичні і фізичні особи в останні п'ять років дуже активно почали використовувати нові платіжні засоби та нові технології, які мають дуже високий ступінь захисту і зручний формат використання. Можна стверджувати, що світова економіка сьогодні переживає «епоху криптовалютного регулювання».

Однак проведення операцій із криптовалютою потребує обов'язкового контролю з боку держави. Законодавча база України, на жаль, не регулює правові механізми легалізації крипторозрахунків, тому ця тема є актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зважаючи на ступінь новизни проблеми, питання крипторозрахунків у системі платіжної системи України є не досить дослідженим, однак дотичний до неї проблематиці цифрових грошей присвячено публікації таких зарубіжних і вітчизняних учених, як: А. Тапскотт, Д. Тапскотт [1], М. Свон [2], П. Вінї та М. Кейсі [3], Р. Бруханського [4], М. Бернацького [5], М. Бурдоносо-

вої [6], В. Мандрика [7], М. Чобоняна [8], Т. Яцика [9] та ін. Водночас слід зазначити, що асоціація «Блокчейн Україна» та провідні консалтингові фірми (Велика 4: KPMG, PwC) займаються дослідженнями проблеми і докладають значних зусиль для розроблення законодавчої бази у цій площині [8, 10–12].

Метою статті є дослідження перспектив розвитку цифрових валют та аналіз правових механізмів легалізації крипторозрахунків в Україні.

Виклад основного матеріалу. Характерною рисою сучасної економіки є стрімкий розвиток її віртуальної сфери, зростання ролі та проникнення цифрових технологій у реальний сектор. Невід'ємною складовою частиною і важливим атрибутом віртуалізації та цифровізації економіки є використання криптографічних засобів, які впевнено завойовують право на існування, подекуди кидаючи виклик усталеним економічним законам, руйнуючи традиційні уявлення і вимагаючи радикальних змін у бізнес-процесах. Використання криптографічних об'єктів є новим унікальним явищем із поки що обмеженою сферою застосування.

Розвиток віртуальної економіки змінює специфіку і навіть деякою мірою функції грошей. Популярність цифрових валют пояснюється великою кількістю міжнародних онлайн-платежів. З 2008 року у світі з'являється нове поняття «крипто валюта», а вже за де-

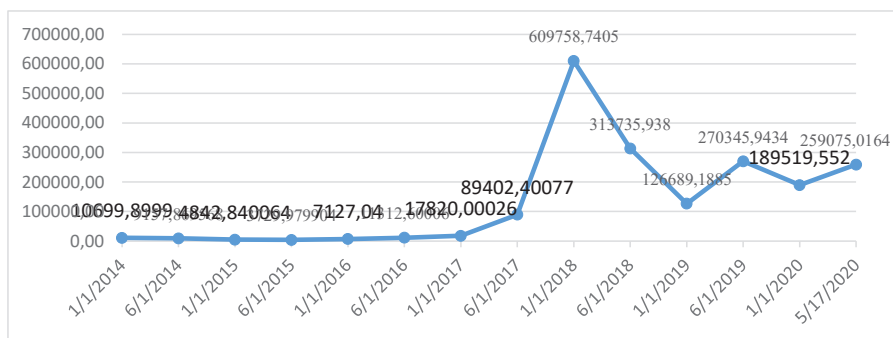

Рис. 1. Ринкова капіталізація криптовалют, млрд \$

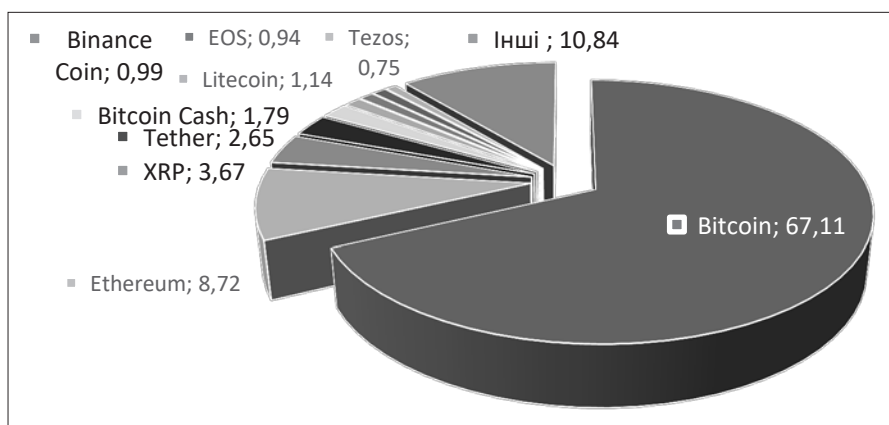

Рис. 2. Структура ринкової капіталізації станом на 16.05.2020 р., %
Побудована автором самостійно на основі [13]

кілька років зародився потужний ринок криптоактивів. З 2019 року найбільша у світі міжнародна компанія, яка займається інтернет-торгівлею, – Amazon.com – почала продавати свої товари за криптовалюту. До розрахунків приймаються Bitcoin, Litecoin та Ethereum. Для купівлі-продажу товарів необхідно мати акаунт на біржі Coinbase або цифровий гаманець, який підтримує Lightning Network.

Деякі роки тому криптовалюта була поширена лише серед обмеженого кола програмістів, але нині будь який користувач, який має доступ до мережі Інтернет, може зареєструватися на криптобіржі і здійснити обмінні операції з криптоактивами. Багато осіб сьогодні сприймають криптовалюту як вигідний об'єкт для інвестицій, хоча і дуже ризикований.

Станом на 16 травня 2020 р. в світі зареєстровано 5474 видів криптовалют загальною капіталізацією \$266,5 млрд [13]. Як бачимо з рис. 1, ринкова капіталізація валют дуже волативна, оскільки цей ринок дуже залежить від попиту та пропозиції. Все це підсилюється тим, що спрогнозувати курс криптовалют дуже важко (+/- 3–4% на день). Тобто чим більше люди купують криптовалюту, тим дорожче вона коштує.

З усіх видів криптовалют 67% належить найпопулярнішій валюті Bitcoin. Структура валют наведена на рис. 2.

Незважаючи на те, що інвестиції в криптовалюту дуже ризиковані, але деяким особам вдалося заробити на цьому свої статки. Брати Тайлер та Кемерон Вінкловосси стали першими публічно відомими Bitcoin-мільярдерами. Цього статусу вони набули після купівлі 1% усіх Bitcoin у 2013 році, вартість яких у їхній власності перевищила \$1 млрд. Однак у 2018 році за рахунок падіння курсу вони втратили понад 900 млн [14].

Американський фінансово-економічний журнал Forbes у 2018 році склав рейтинг людей, які заробили статки на криптовалюті (табл. 1). До рейтингу увійшли 20 осіб, капітал яких становить від \$350 млн до \$8 млрд [14].

Як бачимо з таблиці, криптовалюта є перспективною формою інвестицій у сучасній системі електронного кругообігу та зручною формою міжнародних розрахунків, оскільки для купівлі будь-якого товару за кордоном не потрібно робити будь-які валютно-обмінні операції. Однак криптовалюти є дуже суттєвим конкурентом для національних грошових систем,

оскільки основний принцип їх існування – це децентралізація та анонімність. Ні НБУ, ні Міністерство фінансів України, ні Казначейство не можуть відстежувати трансакції учасників.

Тому в Україні криптовалюти досі не мають визначеного правового статусу, що і є основним чинником, який обмежує їхнє активне поширення та розвиток відповідної інфраструктури. Ринок криптовалют в Україні де-факто є і розвивається, проте де-юре його немає через відсутність законодавчого регулювання. Майнери, власники та користувачі криптобірж дуже часто реєструють свої активи через іноземні компанії, залишаючись в Україні у тіньовому бізнесі. Також це є серйозною перешкодою для впровадження інвестицій провідними транснаціональними компаніями, які займаються хмарними технологіями. Це приводить до недоотримання певної суми у вигляді податків державного бюджету, а інколи і шахрайства.

У листопаді 2019 року було зроблено перший важливий крок у легалізації операцій із віртуальними активами. До Верховної Ради внесли законопроект «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо оподаткування операцій із криптоактивами». Законопроект був розроблений блокчейн-спільнотою, Міжфракційним депутатським об'єднанням Верховної Ради України Blockchain4Ukraine, Офісом ефективного регулювання BRDO та командою Міністерства цифрової трансформації.

Автори документа запропонували під віртуальним активом розуміти особливий вид майна, який є цінністю в цифровій формі, що створюється, обліковується та відчувається електронно. До віртуальних активів вони відносять криптоактиви, токен-активи тощо.

Планувалося включити до бази оподаткування доходів фізичних осіб прибуток від операцій із криптоактивами, ставка – 5%. Також запропоновано, що об'єктом обкладання податком на прибуток підприємств стане прибуток від операцій з криптоактивами. Останній визначається як різниця між доходом, отриманим від продажу криптоактивів, і витратами, пов'язаними з їх придбанням та/або майнінгом. У законопроекті також зазначено, що операції з продажу криптоактивів не будуть об'єктом оподаткування ПДВ.

Нині цей законопроект так і залишився в проекті, однак він став поштовхом для впровадження інновацій на фінансового ринку України в секторі небанківських

Таблиця 1

П'ятірка найбагатших людей у світі, які заробили статки на криптовалюті*

№	ІМ'Я	Посада	Статки
1	Кріс Ларсен	співзасновник платформи Ripple	\$7,5–8 млрд
2	Джозеф Любін	співзасновник платформи Ethereum, гендиректор блокчейн-компанії ConsenSys	\$1–5 млрд
3	Чанпену Чжао	Засновник криптовалютної біржі Binance	\$1,1 – \$2 млрд
4	Тайлер та Кемерон Вінкловосси	Власники соцмережі ConnectU, перші інвестори в Bitcoin	\$900 млн – \$1 млрд
5	Метью Меллон	Бізнесмен, який інвестував у XRP.	\$900 млн – \$1 млрд

* Оцінки статків рахувалися станом на 19 січня 2018 року

фінансових установ. На законодавчому рівні це знайшло своє відображення в Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року [15].

Основна мета стратегії полягає у подальшому реформуванні фінансового ринку України відповідно до міжнародних зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС та іншими міжнародними актами України. У ній передбачено впровадження змін у багатьох сферах фінансового ринку, в тому числі запровадження інноваційних технологій у платіжній системі України, законодавче регулювання криптоактивів, блокчейн та хмарних технологій. Новації простежуються навіть у переліку ключових гравців фінансової екосистеми, до яких вперше за роки незалежності України внесли криптовалютні біржі (рис. 3).

У дорожній карті реалізації стратегії Національній комісії з цінних паперів на фондовому ринку надано повноваження з 01.01.2020 р. по 31.12.2022 року розробити модель функціонування ринку криптовалют та запровадити відповідне регулювання на законодавчому рівні [15, с. 76].

Можна констатувати, що механізм легалізації криптоактивів вже розпочався. З 28.04.2020 р. вступила в силу нова редакція закону «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» [16].

У новій редакції закону, згідно з рекомендаціями FATF та Європейського парламенту, українські урядовці внесли криптовалюту до об'єктів фінансового моніторингу, тим самим розпочавши процес виведення крипто з тіньового бізнесу.

Відповідно до нового законодавства, з кінця квітня під державний фінансовий контроль підпадають всі операції з цифровими активами. Відтепер суб'єкти підприємницької діяльності, які займаються продажем, обміном, зберіганням та переказом електронних грошей, у тому числі і криптовалют, підпадають під первинний фінансовий моніторинг.

У статті 14 розділу II закону чітко визначені документи, якими повинен бути підтверджений переказ коштів у межах або поза межами України з використанням електронних платіжних засобів, електронних грошей, віртуальних активів на суму, що є більшою ніж 30 тисяч гривень. У цей перелік входить інформація як про ініціатора платежу, так і про отримувача переказу. Ця інформація стосується ідентифікації особи і номеру електронного гаманця або унікального облікового номеру фінансової операції. Суттєвим недоліком цього є те, що в законі не прописана процедура отримання цих даних. Тобто невідомо, як саме і від кого можна отримати інформацію стосовно операцій з криптовалютами, якщо всі угоди анонімні.

Можливо, Держфінмоніторинг буде мати доступ до аналітичного продукту, який дає змогу проводити розслідування джерел походження криптоактивів і напрямів їх використання.

Наступним кроком до легалізації криптоактивів стало створення в березні 2020 року Міністерством цифрової трансформації України профільної робочої групи, яка повинна до кінця 2020 року розробити проект закону «Про регулювання обігу віртуальних активів». До складу групи увійшли понад двадцять організацій, в тому числі і недержавних, які нині мають справу з

Рис. 3. Ключові гравці фінансової екосистеми України [15]

цифровими активами: Українська асоціація фінтех та інноваційних компаній, асоціація «Блокчейн Україна» НБУ, ДПСУ, ДМСУ, Міністерство фінансів, Національний банк України, Державна податкова служба тощо.

Будемо мати сподівання, що в новому законі буде чітко визначено:

- механізм легалізації операцій з цифровими активами;
- процедура обліку та аудиту операцій з криптоактивами;
- вимоги до створення, ліквідації та роботи криптобірж;
- механізм оподаткування операцій з віртуальними валютами;
- процедура державного регулювання та захисту інвестицій в інноваційну галузь віртуальних активів;
- шляхи протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом;
- процедура ідентифікації суб'єктів, що надають послуги з купівлі-продажу або обміну криптоактивів та підпадають під первинний фінансовий моніторинг.

Все це дасть змогу вивести ринок цифрових валют із тіні, буде сприяти розвитку національного ринку криптоактивів, приведе до збільшення інвестицій у цю сферу, що в кінцевому рахунку збільшить надходження до державного бюджету.

Висновки. Незважаючи на невизначеність ринку та відносно високу волатильність, криптовалюти стали незаперечним фактом, який неможливо ігнорувати. Розуміння того, як працюють криптовалюти, і самої блокчейн-технології, завдяки якій вони можливі, сприяє використанню додаткових переваг у веденні бізнесу. Оскільки цифрові валюти набувають поширення та стають прийнятними, все більше суб'єктів розглядатимуть їх як об'єкт для інвестування або будуть практикувати їх як засіб платежу. Європейський центральний банк, Китай, Південна Корея, Швеція, Росія, Україна вже нині розробляють проекти державних криптовалют на основі централізованого блокчейну. Отже, доки попит на криптовалюту буде існувати, країни і надалі будуть шукати шляхи їх законного існування та використання.

Список літератури:

1. Тапскотт А. Технология блокчейн – то, что движет финансовой революцией сегодня. Москва: Эксмо, 2017. 550 с.
2. Свон М. Блокчейн. Схема новой экономики. Москва: ОлимпБизнес, 2017. 240 с.
3. Винья П. Эпоха криптовалют. Как биткоин и блокчейн меняют мировой экономический порядок. Москва: Манн, Иванов и Фербер, 2017. С. 432.
4. Brukhanskiy R., Spilnyk I. Cryptographic Objects in the Accounting System // Proceedings of 9th International Conference on Advanced Computer Information Technologies, ACIT, 2019. P. 384–387.
5. Бернацький М.В. Перспективи врегулювання правовідносин обігу криптовалют в Україні. URL: <https://doi.org/10.32849/2409-9201.2019.19.13> (дата звернення 12.05.2020).
6. Бурдоносова М.А. Теоретико-правовий аналіз державного регулювання криптовалюти в Україні. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 1. С. 9–12.
7. Мандрик В.О., Мороз В.П. Законодавче регулювання обігу крипто валюти в Україні, проблеми та перспективи їх розвитку. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2019. Т. 29. № 4. С. 67–71.
8. Проект створення української криптодолини: обґрунтування необхідного законодавства та ініціатив, жовтень 2019, URL: <https://bau.ai/wp-content/uploads/2019/10/Ukrainian-Cryptovalley-1.pdf> (дата звернення 08.05.2020).
9. Яцик Т. В. Поняття крипто-активів у системі фінансового обліку. *Молодий вчений. Економічні науки*. 2019. № 2 (66). С. 295–298.
10. Cryptographic Assets and Related Transactions: Accounting Considerations under IFRS: PwC, In depth INT 2018-12. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/audit-services/ifrs/publications/ifrs16/cryptographic-assets-related-transactions-accounting-considerations-ifrs-pwc-in-depth.pdf> (дата звернення 12.05.2020).
11. KPMG report: 'cryptoassets are now impossible to ignore' but there are still challenges facing institutionalization URL: <https://www.theblockcrypto.com/2018/11/19/kpmg-report-cryptoassets-are-now-impossible-to-ignore-but-there-are-still-challenges-facing-institutionalization/> (дата звернення 12.05.2020).
12. IFRS: Accounting for crypto-assets. EY, 2018. URL: [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-IFRS-Accounting-for-crypto-assets/\\$File/EY-IFRS-Accounting-for-crypto-assets.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-IFRS-Accounting-for-crypto-assets/$File/EY-IFRS-Accounting-for-crypto-assets.pdf) (дата звернення 08.05.2020).
13. Crypto Currency Market Capitalisation, CoinMarketCap. URL: <https://coinmarketcap.com/> (дата звернення 08.05.2020).
14. The Richest people in cryptocurrency // Forbes, URL: <https://www.forbes.com/richest-in-cryptocurrency/#390f371e1d49> (дата звернення 08.05.2020).
15. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_FS_2025.pdf стратегія 2025 (дата звернення 12.05.2020).
16. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення від 28.04.2020 № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20> (дата звернення 08.05.2020).

References:

1. Tapscott A. (2017) Tekhnologiya blokcheyn – to, chto dvizhet finansovoy revolyutsiyey segodnya [Blockchain technology is what drives the financial revolution today]. Moskva: Eksmo, 550 s.
2. Svon M. (2017) Blokcheyn. Skhema novoy ekonomiki [Blockchain New Economy Scheme]. Moskva: Olimp-Biznes, 240 s.
3. Vinia P. (2017) Epokha kriptovalyut. Kak bitkoin i blokcheyn menyayut mirovoy ekonomicheskoy poriyadok [The era of cryptocurrencies. How bitcoin and blockchain are changing the global economic order]. Moskva: Mann, Ivanov i Ferber, p. 432.
4. Brukhanskiy R., Spilnyk I. (2019) Cryptographic Objects in the Accounting System // Proceedings of 9th International Conference on Advanced Computer Information Technologies, ACIT, pp. 384–387.
5. Bernatskiy M.V. Perspektivy vrehulivannia pravovidnosyn obihu kriptovalyut v Ukraini [Perspectives on the time of legal regulation of cryptocurrencies in Ukraine]. Available at: <https://doi.org/10.32849/2409-9201.2019.19.13> (accessed 12.05.2020).
6. Burdonosova M.A. (2019) Teoretyko-pravovyi analiz derzhavnogo rehulivannia kriptovalyuty v Ukraini [Theoretical and legal analysis of the sovereign regulation of cryptocurrency in Ukraine]. Aktualni problemy vitchyznianoï yurysprudentsi, no. 1, pp. 9–12.
7. Mandryk V.A., Moroz V.P. (2019) Zakonodavche rehulivannia obihu krypto valyuty v Ukraini, problemy ta perspektyvy yikh rozvytku [Legislative regulation regulates crypto currency in Ukraine, problems and prospects for their development]. Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy, vol. 29, no. 4, pp. 67–71.
8. Proekt stvorennia ukrainskoi kryptodolyny: obhruntuvannia neobkhdnoho zakonodavstva ta initsiatyv, zhovten 2019 [The project of the creation of the Ukrainian cryptographic valley: an outline of the necessary legislation and that, 2019]. Available at: <https://bau.ai/wp-content/uploads/2019/10/Ukrainian-Cryptovalley-1.pdf> (accessed 08.05.2020).
9. Yazik T. (2019) Poniattia krypto-aktyviv u systemi finansovoho obliku [Understanding crypto assets in the system of financial region]. Molodyi vchenyi. Ekonomichni nauky, no. 2 (66), pp. 295–298.
10. Cryptographic Assets and Related Transactions: Accounting Considerations under IFRS: PwC, In depth INT 2018-12. Available at: <https://www.pwc.com/gx/en/audit-services/ifrs/publications/ifrs16/cryptographic-assets-related-transactions-accounting-considerations-ifrs-pwc-in-depth.pdf> (accessed 12.05.2020).
11. KPMG report: ‘cryptoassets are now impossible to ignore’ but there are still challenges facing institutionalization Available at: <https://www.theblockcrypto.com/2018/11/19/kpmg-report-cryptoassets-are-now-impossible-to-ignore-but-there-are-still-challenges-facing-institutionalization/> (accessed 12.05.2020).
12. IFRS: Accounting for crypto-assets. EY, 2018. Available at: [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-IFRS-Accounting-for-crypto-assets/\\$File/EY-IFRS-Accounting-for-crypto-assets.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-IFRS-Accounting-for-crypto-assets/$File/EY-IFRS-Accounting-for-crypto-assets.pdf) (accessed 08.05.2020).
13. Crypto Currency Market Capitalisation, CoinMarketCap. Available at: <https://coinmarketcap.com/> (accessed 08.05.2020).
14. The Richest people in cryptocurrency // Forbes. Available at: <https://www.forbes.com/richest-in-cryptocurrency/#390f371e1d49> (accessed 08.05.2020).
15. Stratehiia rozvytku finansovoho sektoru Ukrainy do 2025 roku [Strategy for the development of the financial sector of Ukraine until 2025]. Available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_FS_2025.pdf (accessed 12.05.2020).
16. Pro zapobihannia ta protydiu lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, finansuvanniu teroryzmu ta finansuvanniu rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyschennia vid 28.04.2020 № 361-IX [About zabobigannia that protydiu lehalizatsii (vidmyvanniu) incomes, possessed by a malignant hat, financial terrorism and financials rozpovsyuzhennia zbroi mass znishchennia vid 28.04.2020 No. 361-IX]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20> (accessed 08.05.2020).